

156 מנצח משה
 מנצח משה
 מנצח משה
 מנצח משה
 מנצח משה

כס"ד. י"ט כסלו ה'תשכ"ד
 ז' אדר א'
 ז' אדר א'

כס"ד. י"ט כסלו ה'תשכ"ד
 ז' אדר א'
 ז' אדר א'

פדה בשלום נפשי מקויב לי כי ברבים היו עמדי, וכנות רבינו הזקן (בעל הגאולה והשמחה), וכשקייתי כס' תהלים כפסוק פדה בשלום נפשי, קודם שהתחלתי פסקי שלאחריו, יצאתי בשלום מה' שלום. ומוכן מזה, שתוכן הכתוב שייד הוא לגאולת רבינו הזקן. והנה גאולת רבינו הזקן הוי"ע הפצת המעיונות (של תורת החסידות עד לאחצה. אפידוע, אשר סיבת הקטרוג והמאסר לגמטה הי' מצד השקייט למעלה ע"ד הפצת ר"ד תורה באנגליא ועד שיגיעי להמאסר לגמטה הי' הפסק דין למעלה להפיץ ר"ד תורה (ואדרבה, ביתר שאת יותר עז מכמו שה' קודם המאסר) נמכטל במילא הדין למטה, ויצא לחירות. וזמנה מוכו, שתוכן הכתוב פדה בשלום נפשי שייד לענין הפצת תורת החסידות) והנה אמרתי פדה בשלום נפשי מקרב לי וגו', אמר הקב"ה, כל העוסק בתורה ובגמילות חסדים ומתפלל עם הצבור מעלה אני עליו כאילו פדאני לי וילבני מבין אמות העולם. ועפ"י יש לומר, אנוסף על השיבות דהפצת תורת החסידות לחוכו הכתוב, כמו שהוא כפשוטו (ראו מקרא יוצא מדי פשוטו) - פדי בשלום, היא הפצת תורת החסידות שייכת גם לענין העוסק בתורה ובגמילות ומתפלל עם הצבור.

והנה פירוש בפשטו ככתוב זה הוא, אשר כי ברבים היו עמדי הוא נתינת טעם לפדה בשלום נפשי. והיינו שאפשר להיות פדי באופן של מלחמה והמלה כפדי זו היא - מדה בשלום. והטעם על זה שפדה בשלום נפשי הוא, כי ברבים היו עמדי. והנה מזה"ש פדה בשלום דוקא, והשייכות דברכים היו עמדי לפדה בשלום. והנה כדרשת ר"ל על פסוק זה, כל העוסק בתורה ובגמילות ומתפלל עם הצבור כ"ל, פרישי, תורה דכתיבי, וכל נתיבותי שלום, וכן גמילת נמי שלום הוא, ומתפלל עם הצבור הוי"ע כי ברבים היו עמדי (כדפרישי שם, כי ברבים היו עמדי, שהתפללו עמי, והיינו, שג' ענינים אלו, תורה גמילות ומפלה בצבור, מתחלקים לבי חלוקות. תורה וגמילות הוי"ע בשלום) ומפלה בצבור הוי"ע (ברבים) היו עמדי. וצריך להבין מה שמותי, כי ענינים אלו לשתי חלוקות. אפצריך להבין מה שאמרו בל העוסק כ"ל, שמדבר כאן בענין (האדם) העוסק בתורה כ"ל ולא בענין התורה גמילות ומפלה בצבור עצמם. כלשון המורגל בכ"מ, כמו על שלשה דברים העולם עומד על

- (1) תהלים נה, יט.
- (2) באגרת הקודש שלי, נדפסה באגרות קודש שלי פי' לית, ושיד.
- (3) בית רבי וז"א פס"ז (בהערות), הנבאר באוניה בלתיש חלק ל' ע' ס"ז ואילך.
- (4) ברכות ת, א.
- (5) שבת סג, א, ושיד.
- (6) משלי ג, יד.

כס"ד. פתח דבר

לקראת חג הגאולה י"ט כסלו ה'תשל"ט, יום גאולת כ"ק אדמו"ר הזקן ממאסרו (כשנת תקפ"ט) - הנהגו מוציאים לאור את המאמר ד"ה פדה בשלום כ"ל, שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתעודות דייט כסלו ה'תשכ"י.
 בהמאמר ישנם שני דיוקים שנתבאר בהשיות דההתעודות שלאחז"י, ולשלימות הענין באים כאן בתור הוספה.

מוצאי"ק, סו"ד כסלו, ה'תשנ"ב (ה"י תח"ת שנת נפילתו כ"ב)
 שנת הוצי"ק, כ"ק אדר"ד, ש"ל"א.
 ברוקניו, נ"י.

ההחלת וסיום המאמר נוספו בתור הוספה בהמאמר ד"ה פדה בשלום הענין (קרי"ת מש"א, סו"ד מלוקט וז"א ע' תנ"ב.
 **) נדפסו כספים מספר הנ"ל, סו"ד שם ע' תנ"ד, לקרי"ת ח"ד ע' 41-38.

מז פדה בשלום, תשכ"י

שדי חולה חי' וכי"ב, מ"מ, תומשך לו השפעה חדשה מאז"ס שלמעלה מהשולשיות, דוה שאומרים בכמה תפלות רב' רצון, דפירוש יו' רצון הוא שיהי רצון חדש והפעם על זה שהמשכת אור חדש הוא עיי' התפלה דוקא, כי למעשה רצון תוסתף, ולכן, עיי' התפלה, עבודת המטה, מגיעים לאז"ס שלמעלה מהשולשיות.

רעפ"ז מוכן גודל עיילי הברכה (דחסידיו) שהמשכת היא **המקום** שבו היא הורדה, **ברב"כ** זו שנת המעלות, שהמשכת היא מאז"ס שלמעלה מהשולשיות, היינו שעיי' ברכה זו נעשה רצון חדש - המעלה דתפלה, אעפ"כ היא (לא תפלה, בקשה, אלא) ברכה, בדרך צוויי, והוא עיי' דאתא בירושלמי ע"פ*

ותגור אמר ויקם לו, אפילו הוא (הקב"ה), אומר הכין ואת אמר הכין, **ידוב** קיימא דידו לא קיימא, דזה שזקנתי מבטל את גזירתי מפני גזירת הצדיק, הוא, כי הצדיק ממשיך רצון חדש - המעלה דתפלה, **אנפן** ביטול הגזירה הוא (לא עיי' בקשה, אלא) עיי' גזירה הצדיק - מלילת הברכה שהיא בדרך צוויי.

ד) וממשיך בהמאמר

תורה, דעיי' התורה נעשה שינוי וחדוש בעולם והיינו שנעשה דבר חדש שלא הי' גם בשרוש וקמור העולם, והשינוי והחדוש הוא (לא בדרך בקשה, כבתפלה אלא) בדרך ממילא, וכמו רשבי שהמשיך ירדת גשמים עיי' אמירת תורה, דבכ"י שמהי ירדת גשמים לאחר שנגזר שמהי עצירת גשמים, הוא עיי' המשכת רצון חדש, ואעפ"כ עיי' אמירת תורה, היתה המשכת בדרך ממילא, בלי עבודה ונגיעה, ויש לומר, דגיש בהמאמר שהמשכת שעיי' הברכה דחסידיו היא כמל המשכת שעיי' תורה, הוא רק בכ"י להביא דוגמא מהמשכת שיש בה שהי המעלות (דתפלה ודכ"כ) אלא גם לפי שעיי' דוגמא זו **מתמטפ** נאור בהעילוי דחסידיו ירכובה.

ו) דענין

הוא דמבואר בלק"ת כי ענין המופתים העצומים שעשו כמה תנאים ואמוראים, כמו רמב"ם שאמר גנאי נהרא חלוק לי מלידנו, כי עיי' עסק התורה שלהם המשכה גילויי אז"ס שלמעלה מהשולשיות. ועפ"י, גם בהמשכה שעיי' עסק התורה **בכל** התנאים ואמוראים היו שני ענינים (מנלות) הנלי שעיי' עסק התורה שלהם נעשה שינוי וחדוש בהעולם וחדוש אמיתי שלא הי' גם בשרוש ומקור

... ענין: ענין משך ענין

- 16 איוב פ"ג טו.
- 17 תפלת פ"ג הי'.
- 18 איוב כ"ב, כ"ד.
- 19 חזק נט' ויש ע"כ.
- 20 תורית כ"ב, ג ואילי.
- 21 חוליק ג' א.

מאמר על חשיבות המעשים

מז קונטרס "ט כסלו, תשנ"ב
התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים (ולא כל העוסק בתורה בעבודה ובגמילות חסדים) ואלו הם המעשים המעלה את העולם והלשון כאן הוא כל העוסק בו. מעמד הוא את העולם והלשון כאן הוא כל העוסק בו.

א) **ויזכר** זה בהקדים מ"שי יודוך ה' כל מעשיך וחסידיו ירכובה, ואתא כדתי' דפירוש **ירכובה** הוא ירכבו בה, ומבאר ארמוני (מהרש"ם) נייע (במאמר ד"ה פדה בשלום העתירי) דבה הוא מלכותו, וירכו בה הוא להמשיך גילוי אור במלכות. ונאמר (חסידיו) ירכובה, דהמשכת זו היא כח חסידיו דוקא והענין הוא דזה שחסידיו ירכובה הוא כסמיכות ובהמשך לידוך ה' כל מעשיך הוא, כי המשכה במלכות (שעיי' חסידיו) היא ממקום נעלה מאד (אז"ס שלמעלה מהשולשיות) שאין שייך בו השגה אלא הודאה בלבד, יודוך. והמשכת משם (כאפון דרכיה) היא בכח חסידיו דוקא.

ובכ"י

להכין גודל העילוי דהמשכה באופן דברכה מהמקום שבו היא הורדה, מקדים בהמאמר החילוק בין ברכה לתפלה, שבכל אחד מהם יש מעלה לגבי וולתי, והענין הוא, דתפלה היא מלמטה למעלה, היינו שהמתפלל הוא למטה ומבקש שישפיעו לו מלמעלה, ובכ"י היא מלמעלה למטה, שהמכר הוא למעלה מהשרש שממנו נמשכת הברכה וממשיך אותה למעלה למטה, וזהו שברכה היא בדרך צוויי, דכ"י שהמכר הוא למעלה מהשרש שממנו נמשכת הברכה, לכו בכחו לצוות, וזהו שברכה היא דוקא בני שבכ"ז לכוך (כמו אברהם אינו שאמר יז תקייה הברכה נתונה לי, ודלא תפלה שכל אחד יכול להתפלל, ויתירה מזה שכל אחד נצטוו להתפלל, כי בכ"י לכוך, צדיק המכר לזוית למעלה מהשרש שממנו נמשכת הברכה. ומה מובנת המעלה **בכ"י** לגבי תפלה, ובתפלה שיהא בקשה שפשיכו את ההשפעה, אין דואת שחתמלא הנקשה, ובכ"י שהיא בדרך צוויי - ודא שותמשך ההשפעה, כ"ן שהמכר כחו לצוות, והמעלה **בתפלה** לגבי ברכה היא בהמשכה עצמה, דהמשכה שעיי' תפלה היא נעילת יתר. דענין **בתפלה** היא להמשיך מה שכבר נמצא בהמקור ולא דבר חדש, וענין **בתפלה** הוא בקשה מהקב"ה שגם באם לא ישנה חי' ההשפעה גם בהמקור, ולא עוד אלא שנגזר עליי

- 7 אבות פ"א ט"ב.
- 8 תהלים קמ"ב, י.
- 9 ח"ד ע"ג, ב' ח"ד קמ"ג, א' רמ"א.
- 10 ג'מס בקונטרס בפ"ע (קידוש, הושל"א, ולאז"ר) - בונחשן חרע"כ ח"ב ע' חשפן ואילי.
- 11 כמבואר בארובה בהמשך תה"ל שפשיכו ואילי (ע' חשפן ואילי).
- 12 כהבא לכוך ראה גם סודים מלוטק ח"ד ע' רנ"ב ואילי חשיך.
- 13 במדב"ר פ"א, ב' (כסופה).
- 14 רמב"ם ריש ה"ל תפלה.
- 15 אשר לזוית עיכוב נבטלת ההשפעה מצד המתפלל, שאינו כלי להרכבה וכו', אלא על התמשכת והשפעה מצד המכר.

דילי, עגנו הוא ירא (כי אצילות נקי מקוינו, וירא הוא סוף האצילות) וכמו דילי הוא המלכות (כמיש כפרדסי שהמלכות נקראת קו) וצננו סממחסי עם קו דילי הוא שממשך במלכות גילוי אור חדש (שלמעלה מואר) שמתלה ממנה עשירות ובענין הספירות הוא פנימיות הכתר, עתיק שהמשכה דחיצונית הכתר, אירי, הוא ככלל מילי החסרות. דכיון שארץ הוא שרש ומקר הנאצלים אלא שהוא מקיף עליהם (סוכב) הוא ככלל האור השייך לעולמות (מלכות) ולכן, כשאר זה אינו מתגלה במלכות, המלכות היא חסידה, ופי' שנמשך ומגלה, נתמלא החסרותו⁴⁶ ונתקן הוא בחינה תחתונה שבמצאלי, ואיסי שלמעלה משייכות לעולמות (למעלה אם משייכות באופן דסוכב ומקיף) עשירות⁴⁶.

וּמְלִישׁוּי בהמאמר, דאיתא בגמרא⁴⁷ שצדקה היא לעניים וגמילות חסדים היא מובן, שההשפעה שמצד החסד היא לעניים (וגמילות חסדים הוא גם לעשירים) אפס⁴⁸ לומר, דהשפעת החסד לעשיר היא שמשפיעים לו עשירות גדולה יותר מהעשירות שזיחה לו מקודם. ומיש בהמאמר שההשפעה שמצד החסד היא למחנה ממדינת עשירי, יש לומר, דלפיה ההשפעה שמשפיעים לו (עכשיו הוא ענין שבפרוכי הרי, כיון שמקודם הי' חסר הענין שמשפיעים לו (אף שהענין הוא בערכו)⁴⁹ אינו (אמיתית) הענין ד'עשיר' ולכן מבאר בהמאמר, דגמ'ח לעשירים היא שהשפע שצד החסד היא למעלה ממדינת עשירי, היינו שהוא בטוב אחר לגמרי (זה שאין לו ענין שאינו בערכו כלל, אינו חסרון בהעשירות שלו).

וּבְכַדְי לבאר ענין החסד שלמעלה מעשירות, מקדים בהמאמר ביאר ענין העשירות שהי' בימי שלמה (דכונא הפי נעליה שבששירותו) ומבאר, דזה שכימי שלמה היה קיימא סיהאא באשאלותא, הוא דנוסף לזה שנמשכו במלכות לכונה סיהאא) הי' הפרוצוסים שנוחסרו, נמשך בה גם הגילוי דפנימיות הכתר, עתיק (מתועתעות דמלכות) נכנסת ישראל) נמשכה עשירות מופלגה לישראל גם למטה עשירות מופלגה בגמילות ועד שאין כסף נחשב בימי שלמה לאומא⁵⁰ ועשירות מופלגה ברווחיות שייכי שלמה דוקא נבנה בית המקדש, דהגילוי שהי' בביהמ"ק הוא גילוי נעלה יותר מהגילוי שהי' במשכן שהי' מקודם. ולהוסיף, דזה שכימי שלמה

(32) תיא משפטים עה, 1 (הוא בהמשך תשרי באו). ובכ"ז.
 (33) וראו תיא תרומה פ"ב, המוש תיסי ס"ז תופד ואלי. ובכ"ז.
 (34) שער כג (שער ערב הכתובים) ערך קו - והוא בהמשך תשרי באו.
 (35) מבורן גם מזה שכתו הוא מה הציפוסים שחסרו מהמלכות כפי המעשים.
 (36) וראו גם מהיט מליקט ח"ד ע' רכ"ב.
 (37) סוכה פ"ג, ב.
 (38) דור ח"א ק"ב, ר"ע"א, ר"כ"ב, ר"מ, ס"ע"א, ח"ב פ"ג, א, ח"ג פ"ג, ב, מ"ג, א, וראו שמוי פס"ז, כ"ו.
 כיון שבה שלמה נתמלא דיסקוס של לבנה.
 (39) מלכים"א, י, כ"א, דב"י ה"ע"ב פ"ג, כ.

פ"ג א"א א"א : מ"ג א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א

ע"פ פ"ג א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א

א"א א"א א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א

תעלמינו, וכמו חליפת הנור, שהוא שינוי וחדושו גם לגבי שרשו ומקורו דהנה"ג - המעלה דתפלה, ושהשינוי נעשה (לא עיי בקשה, אלא) עיי הציווי של רפ"ב - המעלה דברכה שהיא בדרך ציווי ויש לומר, שהחדושו כזה (ש"ב) המעלה ירידת גשמים עיי אמירת תורה לגבי המופתים העצומים שעשו כמה תנאים ואמוראים עיי עסק התורה שלהם הוא. שהשינוי בעולם שעשו כל התנאים ואמוראים הוא עיי הציווי והמודרה שלהם, וכמו רפ"ב עיי ציווי וגור על הנהי שיתקן את מימיו והחיות דירידת מטר עיי אמירת תורה דרש"ב הוא דהגם שבהדרושו שאמר לא הי' ציווי כלל (גם לא ברמז) מיני, עיי אמירת תורה שלו נעשה ירידת גשמים. ועפי"י יש לומר, דזה שמבני בהמאמר הדוגמא דירידת גשמים עיי אמירת תורה, הוא בכדי לרמוז שצ"ח הוא ההמשכה שעי' הכרחה דחסידך יברוכה (כדלקמן) סעיף י"ב).

וּמְבִאֵר בהמאמר ההשכיכות דיכרכו בה (ההמשכה במלכות כה) מאו"סי שלמעלה מהשתלשלותן לחסידיו, קייפ מיש הרמב"ם⁵¹ החילוק שבין חסד לצדקה, דצדקה הריע היודש (צדקה מלוין צדק ויושר) לתת לכל אחד כפי הראוי לו, וחסד הוא הפלגת הטוב להטיב יותר ממה שהוא ראוי, ומביא בהמאמר, דמיש הרמב"ם שצדקה הוא ההשפעה לכל אחד כפי הראוי לו הוא כמיש (גבי מצות צדקה)⁵² די מחסורו אשר יחסר לו, ואמרו רז"ל⁵³ די מחסורו ואי הוא מצוה לעשרה. והחסד (שהוא הפלגת הטוב להטיב יותר ממה שהוא ראוי) הוא השפעה ברייכו (למעלה ממילי החסרות) עשירות ועד"ו הוא למעלה בהמשכה כספירות המלכות, דענין הצדקה הוא המשכה הגילוי ששייך למלכות, שעיי נתמלא חסרונו שלה. ויכדועצת בענין את עשית את השמים גמ"ח, את חסר ה', דזה שהמלכות נעשית מקור להיות את העולמות (עשית את השמים גו') הוא עיי שנוחסרו ממנה הי' פרצופים (כח, חכמה, בינה, ירא ומלכות, וזה שגשאר הוא רק היצויות המלכות, מלכות זמלקוח). וענין החסד הוא המשכה גילוי אור שלמעלה משייכות למלכות שנמשך במלכות. והוא שאמרו רז"ל⁵⁴ איוה חסד המתחסד עם קונו, ומפי"ו בתקו"ת⁵⁵, עם קונו - עם קו

(22) כמכון מייש בליקית שם (כ"ב א - א נעקף לעיל) דזה שפי' התורה עשו מתמים הוא לפי שהגילוי⁵⁶ שנמשך עיי התורה הוא מתמנה ממשותלות.
 (23) להערך משפעת הנור, איי הולך לעשות רצון קונו (חליץ שם), וראו תוספות שם.
 (24) ערך ביאר בזה - וראו מהיט מליקט ח"ד ע' ר"ד.
 (25) מ"ג ח"ג פ"ג.
 (26) ראה סו"ט.
 (27) בתרבות סו"ט, ב.
 (28) וראו גם מהיט חר"ג ע' רנה ואילן, תרי"ט ע' מג ואילן, עור"ת ע' ק"ז ואילן, קונטרסים ח"ב ר"ז, א ואילן, ה"חש"א ע' פ"א. מליקט ח"ג ע' רכ"ב, ובכ"ז.
 (29) דהמי ג' ו.
 (30) דור ח"ב ק"ד, ב, ח"ג רכ"ב ב (ברע"ט), וראו שם ר"מ, א (ברע"ט), וק"ו בודמדה (א סעי"ב).
 (31) כו תובא גם בתנאי פ"י (טו"ב), וראו תפ"ה שם.

א"א א"א א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א
 א"א א"א א"א א"א

שצריך ללחום בהם והבידור ע"י הגילוי שהארץ בניהדמיק ה"י בדרך מנוחה דשלמה ה"י במקומו והנצוצות נמשכו אליי מעצמם. ולכן אמר דוד קומה ה' למנוחתך. ולהעיר (לכ"ע) מנחה, דהבידור שה"י ע"י נסיעת הארון במדבר הוא בידור בדרך מנוחה. כי ענין המנוחה שמוכר שם הוא שהבידור הוא בדרך ממלא. וכיון דביטול הקליפות ובידור הנצוצות שנתפלו בהם ע"י הגילוי שהארץ במשכן ה' בדרך ממלא, לכן, גם הבידור שה"י הארון דמשכן נקי בידור בדרך מנוחה. אבל אמרת ענין המנוחה הוא שהמכר אינו יורד למקום המתברר אלא נמצא במקומו וע"י הגילוי אור (דהמכר) שמאר על המתברר, הוא נמשך בעצמו להמברך. ומנוחה באופן זה היחה למי שלמה דומא. ויע"ד הידוע: ענין הבידור שה"י מנחה, דככלות, גם הבידור שה"י גילוי דתורה הוא בדרך מנוחה. דכיון שהבידור הוא בדרך ממלא (דע"י שלומדים בתורה שדבר זה מתור דוכר זה אסור, הם מתבררים ממלא. ולא כהבידור דתפלה שהוא ע"י שנפש האלקית מתלבשת בנפש הבהמית) לכן, גם הבידור שה"י גילוי דתורה נקי בידור בדרך מנוחה. אבל בפרטיות, כיון שהבידור ע"י גילוי דתורה הוא ע"י שהארץ יורדת ומתלבשת בענינים הגשמיים, הרי זה ענין של מלחמה [ע"ד יציאת המלך ממקומו והליכתו למקום האויב] ואמרת הענין דבידור בדרך מנוחה הוא הבידור שה"י פנימיות התורה.

ט) ויש לומר, שהתלבטות בין קומה ה' שאמר משה לקומה ה' שאמר דוד הוא כשני ענינים (א) הבידור (שהבידור ע"י הארון דמשכן ה"י בדרך מלחמה שלכן נאמר ויפוצ אויב וינוסו משנאיר, שישנוסו מנגידים (אויבך ומשנאיר) שצריך ללחום בהם, והבידור שבימי שלמה דכפרט ע"י הגילוי דביהמיק ה"י בדרך מנוחה קומה ה' למנוחה, כג"ל בארזות] ואם בהבידור (עצמו) דזה שבקומה ה' שאמר משה נאמר ויפוצ אויבך וינוסו משנאיר, הוא לפי שגם לאחר הבידור ע"י נסיעת הארון במדבר, נשאר ענין מנגידים, אויבך ומשנאיר, אלא שה"י באופן דיפוצ וינוסו. והענין הוא, דכבידור שכוזר מלמעלה למטה, שהעליון (המכור) אינו מתלבש בתחתון והבידור כהחתון הוא ע"י גילוי אור דהעליון, זה שהחתון אינו מנגד הוא לא מצד המציאות (רצון, שכל וכו') שלו, אלא אדרבה, מפני שה"י שמאר בו גילוי אור שאינו בערך אליו, הוא מווסטל ממצויאויסו, והנה כשהבידור הוא באופן שהעליון (המכור) בא למצונו של החתון (המכור) הרי זה מוכיח שהחתון תופס מקום לגבי גלגל איז שייך שה"י הגילוי שלו יחטל החתון בתכלית, וכיון שגם בידור זה הוא בדרך מלמעלה למטה ולא בדרך התלבשות (כג"ל סעיף ה) התלבשות שה"י גילוי אור זה אינו כיטול בתכלית, לכן, גם לאחר הבידור נשאר ענין

101 - א"י - א"י
מאיד - 100
103 ד"ה פדה בשלום תרגיש (סוף תשי"ז פכ"א - סוף תשי"ז ע" 108),
104 ראה בארובה ד"ה פדה בשלום (ת"א) ה"תשי"א ע"א ואילך (סוף מלכות ח"ב ע" סוף ואילך)
105 ראה בארובה ד"ה פדה בשלום התשי"ב (לעיל ע" כג ואילך) ושייך.

ה"י גילוי נעלה ביותר, הוא גם לפני שנובנה ביהמ"ק. שה"י זה שבניו ביהמ"ק ה"י ע"י שלמה דומא [אף שתבנית המקדש נעשה ע"י דוד] הוא כמ"ש: הוא (שלמה) יהי איש מנוחה ג' ושלום ושקט אתו על ישראל בימי (ולכן) הוא יבנה בית לישבי ג', וידוע, דזה שכל הגוים היו בטלים לשלמה (שולכן ה"י בימיו מנוחה ושלום) הוא שה"י בטלים להגילוי דאוי"א ששהארץ על ידיו. וע"ד הוא בנוגע לזה שאנו אליו מכל העמים לשמוע את חכמתו, דהטעם האמיתי על זה שבאו אליו הוא מפני שנמשכו לאלקות (ע"ד מ"ש: במשיח ונהר אליו כל הגוים, דזה שכולם היו נמשכים אליו הוא שיהיו נמשכים לאלקות). כי הגילוי אור שהארץ אז, גשך אליו את הנצוצות שבהעליו, בדוגמת אבוקה שמושכת אלי' כל הנצוצות, וכיון שהגילוי שהארץ אז ה"י גילוי נעלה ביותר, לכן, גם הנצוצות שבמקומות ה"תוקיסי' נמשכו להגילוי שהארץ ע"י שלמה כמ"ש: ומלכת שבא שמעת את שמע שלמה לשם ה' ג' ותבא ירושלמה ג'.

לא רהנה זה ששלמה ה"י איש מנוחה, דהבידור שבימיו ה"י בדרך מנוחה [שלא ה"י צריך למלחמה ככדי לברר את הנצוצות, אלא שהנצוצות נמשכו אליו מעצמם, שיתבררו] ה"י זה [בעיקר] ע"י הגילוי שהארץ בנית המדש, דהבידור ע"י הגילוי שהארץ במשכן, כולל גם הגילוי שהארץ בהארון שה"י במשכן, ה"י בדרך מלחמה והבידור ע"י הגילוי שהארץ ביהמ"ק ה"י בדרך מנוחה. באיזא כדור, תרץ אינו הווי דאמר קומה ה', משה ודוד (משך אמר) קומה ה' ויפוצ אויבך, מ"ש אמר: קומה ה' למנוחתך. ומבואר בהמאמר, דזה שהמשכן והארון היו מהלכים במדבר ככדי לנטל את הקליפות שהיו במדבר (נחשים שרפים ועקרבים) ולכרר ולהעלות את הנצוצות דקדושה שנפלו לשם, הוא בידור בדרך מלחמה. כמו מלך שיוצא ממקומו והולך למדינת האויב להלחם בו ולכבוש. ולכן אמר משה (בנוגע לנסיעת הארון במדבר - ויהי בנסוע הארון) קומה ה' ויפוצ אויבך, דישנם אויבים

- 40) כמ"ש (דברי הימים א' כ"א) ויהו דודי לשלמה בנו את תבנית האולם וגו'.
- 41) דברי הימים שם כ"ב, ט"ז.
- 42) כי"ם ביה"פ פדה בשלום תרגיש (סוף תשי"ז ע"ס) תשי"ז (פכ"א - סוף תשי"ז ריש ע' 111).
- 43) מלכים א' ה' ד' וראה גם שם, כ"ב, דברי הימים ב' ט' כ"ב.
- 44) ישע"י ג' ב'.
- 45) שהארץ מורע שלמה (פירוש המשניות להרמב"ם מנהדרין פ' חלקי טור הי"ב).
- 46) ראה גם תרגום בראשית, א' לקיט במדבר י' א' באוה"י לארזאמי"א בחספות קלב, ג' ובכ"ט.
- 47) דזה שה"י ברוח מקום גשמי בשתלשל מזה שה"י חוקים בחסותיות.
- 48) מלכים א' י' א"ב.
- 49) ח"א קמ"א, א'.
- 50) בתעלותו, י' ל"ה.
- 51) חוליהם קלב, ח'.
- 52) וראה גם לקיט במדבר ג' ד ואילך. בראשית שם קלב, ב ואילך. ועוד.

עצמו, דכיון שאמיתת המצאא יתן היא המציאות של כל הנמצאים, לכן עיי הגילוי דפנימית עתיק יהי נרגש בכל דבר שמציאותו הוא אלקות (כגיל סעף רא) וכיון שעיי הכיטול דחסדיך נמשך הגילוי, למה צריך גם להאחרתא דכחות הטבעיים שלהם. ויש לומר, שהאחרתא דכחות הטבעיים היא גם בשביל תשבת פנימיות עתיק. והענין הוא, דכיון שאמיתת המצאא ית' היא היא אמיתת המציאות בכל הנמצאים, לכן, כשישנה מציאות (בהאדם) שאינה אלקות, הוא סתירה להגילוי דהמשכת העצמות (פנימיות עתיק) ועיי שבתות הטבעיים שלו נעשים כחות אלקיים (יש לומר, שזה נעשה עיי שנגרש בו (בהעלם עכ"פ) שאמיתת המצאא ית' היא המציאות שלו) הוא המשכת הגילוי דפנימיות עתיק.

ועיקר יש לכאר הדגשת הכתוב חסדיך וכרכוב, שהמשכה שעיי חסדיך היא לא בדרך תפלה אלא בדרך פרכות. בתפלה יהא כפשת האדם שישיעו לו מלמעלה, נרגש שהוא המתפלל אינו אלקות. ובכרכוב יהא בדרך ציווי והכו שלו לצוות הוא האלקות שבין ויש לומר, דדוח שירידת הגשמים שנמשכה עיי רשביי היתה לא עיי ציווי אלא עיי אלקות תורה, כי ענין הציווי שייך דקא קשור שמצווים לו הוא מציאות נגדל מהמציאה, דמזה מוכן, דהפעולות בגילוי שנעשו עיי ציווי הצדיקים (כמו רפטי שצוה להנהיג שיהאולוק את מלמיו) דהגם שצווי הצדיקים הוא רצון הקב"ה ומימי חזן צדיקים לצוות שיהי כרצונם, הוא מפני שהעולם (בהרגשה) הוא מציאות לעצמו, ועפיני יש לומר, שעיי שרשביי אמר דרש בפנימיות התורה, נמשך גילוי העצמות דאמיתת המצאא ית' היא המציאות דכל הנמצאים, ולכן עיי אמירת הדרוש ירדו הגשמים מעצמם, בלי ציווי. ועד"ז הוא כנוגע להמשכה שעיי הכרכוב דחסדיך יכרכוב, שאין צדיקים לצוות שתהי ההמשכה (כניל סעף דז) כי הכרכוב דחסדיך יכרכוב (כרכוב כח) הוא המשכת פנימיות עתיק במלכות, ונדרכא הכרכוב דחסדיך יכרכוב (כרכוב כח) הוא המשכת פנימיות עתיק במלכות, ונדרכא זו אין שייך ציווי. ויאן ז' יבא פ' ארבעה

ג) ודון פדה בשלום נפשי בשלום דקא, והיינו שהפדי' היא בתכלית השלום והשלימות שלא נשארו שום מנוגז כלל. לא כמו שהי' בנטיעת הארץ דמשה שנאמר על זה קרי' היה יפוצו אייביך וינוסו משנאיר מפניו, שהבידור יהי בדרך מלחמה ולכן נשארו מציאות של אייבים ושונאים אלא שהיו באופן דיפוס וניסו, וגם לא כמו שהי' בימי שלמה דאף שהבידור יהי בדרך ממילא מימי נתברר רק נצוצות אלו שהי' בהם איזה ענין של אור, כי אס' שגם הנצוצות שחשכו יוכלו בקדושה, ויתירה מזה שגם הנברא הנפעל עצמו (לא רק הפועל שבו) יהי בתכלית ההתאחדות, וכמו שהי' לעתידות, וזה מיישבי כרכוב חזן צדק, שגם בחי' רבים, אלו שנמצאים בבחי' רשות הרבים, כמחיל' על הפוסקים נעשה לשון רבים, כתוב

67 ראה בכי' לעיל סעיפים ח' ט' יא.
68 בדי' סו"ת, ת.
69 בראשית א' כ'.

עצמות אור' א' אין שום מציאות שהיו מנוגז, ואתרבת אמיתת המצאא ית' הוא המציאות של כל הנמצאים, ולכן עיי גילוי פנימיות עתיק, יהי נרגש בכל דבר שמציאותו הוא אלקות ועפיני יש לומר שהגילוי בהעולם שיהי עיי המשכת פנימיות עתיק לגבי מצב העולם שהי' בימי שלמה הוא גם כנוגע לאותם הדברים שגם בימי שלמה הי' בהם גילוי אלקות. כי הגילוי שהי' בימי שלמה (שהגילוי אז הי' מודיענות עתיק) הי' כמו שבב' נוסף על הדברים שבהם נמשך הגילוי, והגילוי שהי' לעיל בכל דבר הוא שהתגלה אז המציאות שלו גופא.

י) ודון חסדיך יכרכוב שהמשכה במלכות (כרכוב בה) שנמשכת עיי חסדיך הוא באופן של חסד, הפלגת הטוב, דנוסף לזה, שהם ממשיכים במלכות האורה שנסתלק ממנו שעיי נחמלא חסרון שלה, הם ממשיכים בה ענין העשירה שלמעה ממילוי חסרון, עתיק ויתירה מזה, שממשיכים בה גם הגילוי שלמעה מבחי' עשירות, פנימיות עתיק ומבאר במאמר, דזה שהמשכה זו נמשכת עיי חסדיך (דוקא) הוא מצד שני ענינים מצד הביטול שלהם. כמאמר הזור' (הובא לעיל סעף ח) דבוק אורה חסד המתחד עם קונו, שעבודתו היא לא בשביל עצמו ככדי שהי' דבוק באלקות אלא לצורך גבוה, כמבאר בתוי"ט, ועיי שהתקבוצה שלהם היא כביטול (למעלה ממציאותה) לכן ההמשכה שנמשכת עיי עבודתם היא מבחינת העצם שלמעה מהתפשטות (מציאות) עתיק ויתירה מזה - פנימיות עתיק, וזהו איהו חסד שמחמסד עם קונו ופירש בתקו"ז עם קו דילי'. דמהאבאורים בהקשר דשני הענינים הוא, דעיי שהיא מתחמסד עם קונו, שעבודתו היא לא בשביל עצמו אלא לצורך גבוה, לכן ככתו להחמסד עם קו דילי', שההמשכה במלכות (קו דילי') תהי' (לא רק באופן של אלקות, מליך החסרון, אלא) באופן של חסד - עשירות ולמעלה מפשירות. ועוד צדיק בחשיבות דהמשכת פנימיות עתיק לחסדיך, דענין החסידות הוא שכחות הטבעיים נעשים כחות אלקיים, והחידוש בעולם שיהי לעיל עיי המשכת פנימיות עתיק, הוא אז אהפוך אל עצמם, שהבידור בימי שלמה הי' עיי שטאור דלמעלה משר אלו את המצוצות שבהעלמים (כניל), לעיל יהפכו הם עצמם לקודשות, עיי שכחות הטבעיים תהפכו ונעשים כחות אלקיים.

ו) ולכאורה משמע שההמשכה דפנימיות עתיק הוא עיי הכיטול דחסדיך, וזה שעיי המשכת פנימיות עתיק יהי אהפוך אל נוסים הוא עיי שהכחות הטבעיים דהחסידים נעשים כחות אלקיים, וצריך להבין, דלכאורה, זה שעיי המשכת גילוי פנימיות עתיק יהי אהפוך אל עצמם, אין זה ענין נוסף על הגילוי אלא נכלל בהגילוי

63 רמב"ם ריש ה' יסוד התורה.
64 פ"י טו"ב, ד.
65 ראה באורחות שחת מצד"כ כ"א כסלו תרי"ג (ספר השמות חרות שלום ע' 185).
66 צפני' ג' ט'.

הוספה משיחות ש"ק פ' וישב מקץ התשנ"ז

במאור"ל: יהיה פרוטה לעני הודר מצלי, וה"י עניינה של צדקה זו, הוא מה שהיא חכנה לתפלה, ולא עניו העבודה דגמ"ח (מצד עצמה). ומכ"ש שהיה פרוטה אינו עניו של "הנוסח כ"י בגמ"ח, והעסקתו בגמ"ח. (וכ"ה גם כנגד ללימוד התורה, דאף שגם קודם התפלה אמרים הפסוקים קום דיברוך וכ"י - לימוד זה אינו התעסקות בתורה, ועיקר "העוסק בתו"ר" הוא אחרי התפלה דוקא).

ולכאורה ה"י אפשר לחרץ, שטעם הסדר בגמ"ח הוא מצד הסדר שבפסוק. שבתחילה נאמר בשלום שהוא תורה וגמ"ח, ואח"כ - כי ברבים היו עמדי שהי"ע תפלה בצבור. אבל עדיין יקשה בסדר הכתוב עצמל, שלכאורה צ"ל תחלה ברבים, ואף עמדי ואח"כ פדה ברבים היו עמדי, ואף שלפי פשוטו "כי פדה בשלום נפשי". ואין נתינת טעם על מפסוקו, הרי מצינו בכמה כתובים, שמקדימים טעם הדבר להדבר עצמו.

5) ב"ב י"ד, א. רמב"ם ה"י מנחה עינים פי' חט"ו. טשי"ע (דאוד"ז) אח"כ ט"ס צ"ב. טשי"ע יו"ד טרמי"ט ט"ס.

6) וצ"ע סמ"ד"ל (טשי"ע אוד"ז אח"כ ט"ס) טוב לומר פ' העולה כי רמב"ם שאמר ת"י ע"ס זאת התורה כי כל הנוסח בתורת עולה כ"י. אלא זאת צ"ל דכאן, העוסק לאו דוקא שהרי בעיניו (כ"י ב. ושי"ב הלשון - סור"א"י (נפרט שב"ב א"י) ט"ס) הביא ב' מדר"ל אלו בחי'.

ועפ"י יוסק ג"כ מה שאוד"ז (במחזור) מוס"ף שדרשות כל העוסק כי הוא ע"ס זאת התורה לעולה ג"י - שהוא לחרץ ולהכריח שיעסיק לאו דוקא כ"א שחז"ר, התורה לעולה.

ולחצ"ד מדר"ל חז"ל לאוד"ז פ"א ור"א.

- 1) והנה הביאור בידיקו הראשון יתכן בהקדם טעם הסדר של ג' ענינים אלו: תורה, גמ"ח ותפלה. דלכאורה היצטרך להקדים תפלה (בצבור) לתורה וגמ"ח, שהרי עיקר זמן ח"ת; ומעלה לימוד התורה הוא כשהיא באה לאחרי התפלה דוקא, וכדוע בענין שהיא תפלה סמוך לה וללימוד התורה, וכתפ"י - מביי-המני"ס (תפלה) לכוהמ"ד (תורה) ואח"כ ילך לעסקו - ינהג בהם דרך אר"ץ (שאו) היא העבודה דגמ"ח).
- ואף שגם קודם התפלה צ"ל גמ"ח,

והרצוה לטעות יטעה, היו עמדי, שמתאחדים בתכלית ההתאחדות. והיו שכי כרבים היו עמדי הוא נתינת טעם על פדה בשלום, שהפדי' בשלום היא דוקא עיניו שגם בח"י רבים, לא רק התעצות דקדושה כ"א גם אלו שהם כבחי' רבים, היו עמדי. וע"ד מר"ל¹⁰ שגם אנשי אבשלים התפללו עבור דוד.

והנה"י פדי' זו היא עיני העבודה של עסק התורה, גמ"ח ותפלה בצבור. דעניו העוסק בתורה הוא פנימיות התורה שהיא בח"י עץ החיים (לא כנגלה דתורה שנתלבשה בעני"ד טוב ורע¹¹), היינו שהביטור שיע"י פנימיות התורה, הוא שלא כדרך מלחמה כלל, וגם לא כציאת הפלד והליכתו למקום האוי"ב, לכן, עיניו נעשה הפדי' בשלום, שמתבטל מציאות האוי"ב, וכן הוא בגמ"ח, שגמ"ח ממשכבה מפנימיות הכתר ועד לבחי' מלכות דמלכות¹² כ"ל¹³ וכ"ה גם בתפלה בצבור. שתפלה בצבור היא כמו התפלה דעשיית¹⁴ וכמאד"ל¹⁵ ע"פ¹⁶ דרשו ה"י בהמצוא, כאן ליחיד כאן לצבור, ותפלה בצבור היא המשכת פנימיות הכתר.

ועפ"י טובו השייכות דפדה בשלום ג"י לגאולת רבינו הקדוש שענינה הוא הפעת המעניות חוצה, דעניו הפעת המעניות חוצה הוא, שגם כבחנינו מלכות שבמלכות כמו שהיא בח"י חוצה, יומשר לשם המעניות, לא רק המים חיים הנמשכים מהמעניות אלא המעניות עצמן, המשכת פנימיות הכתר (מעניותו) לבחינת מלכות שבמלכות כ"י (חוצה), והו"ו שע"י דהענין ש"פ¹⁷ כי הפעת המעניות חוצה, ה"י, המשכת (כארת הקודש הידועה דהענין ש"פ¹⁸) שבמלכות¹⁹ כני"ל. והוא נמו העוסק בתורה ובגמ"ח ומתפלל עם הצבור, אשר עיניו פדאני ל"י ולכני מדין האמות, אשר או יה"י ואת רוח הוטמאה אעבד מן האר"ץ, ור"י ה"י למלך על כל האר"ץ ביים ההוא יה"י אודי ושמו אחד²⁰.

- 70) יושלמי סוטה פ"א ה"ח.
- 71) ראו גם ד"ה פדה בשלום העני"ד כספ"י (חמש) תער"ב ח"ב ע' תשע"ח.
- 72) ראו באר"ח ת"א אגוד"ק ס"ב.
- 73) בני"ל סו"ת ס"ח, ותי"ר מ"ח, ראו לעיל ט"ב עניו ירד"ת נשמת ע"י אמרת דרוש בפנימיות התורה ש"א ה"י צדי"ד לעיניו.
- 74) ר"ה י"ח, א. ושי"ב.
- 75) ישע"י נ"ו, ג.
- 76) נוספה גם בכתר שם טוב בתחלות.
- 77) ובר"י ג"י, ב.
- 78) שם י"ד, ט.

הגאולה והשפחה על מאוייליו כאן לוי- חיד כאן לצבור דכאן לחיד הוא בתי יחידה שבנפש ומוזה שהגמרא מדמה "כאן לצבור" לענין, כאן ליחיד" (ב- עש"ת) מובן אשר גם הענין דתפלה בצורה שייר לבתי יחידה דבענין הספיק וזה הוא בתי פנימית היתר, וכמשי"ת במאמר (עיקף ג) שתפלה בצבור היא מ- בתי פנימיות הכתר, וכ"כ גם בענין עסק התורה (פנימיות התורה) וגמיה (שלפלה מצדקה) שהם בתי פנימיות הכתר - דבעבודת האדם היא בתי יחידה.

ועפ"י יובן, מה שאומר כאן כל ה- עסק ב"י שמדבר בנוגע להאדם כי בתי יחידה שבנפש היא למעלה מבתי עולם. ולכן, אינו מדבר כאן בנוגע לחתונה גמיי' ותפלה בצבור עצמם, וז"ל דא"פ יד אפסאן או אופסאן אין עולם, כי"א בנוגע לתאדם העוסק, בתי יחידה שלו, שלפלה מענין העולם. (משא"כ במשה דאבות שמדבר בענין עמידת העולם, על שלשה דברים העולם עומד, הגה שם נוגע ענין ג' קוין אלה כמ ששייכים לעולם).

ועפ"י חומקן יותר השייכות דפדה בשלום כ"י וכל העוסק בתורה ובגמיי' ומתפלל עם הצבור לגאולת רבני הזקן שעניה הוא הפצת מעינות תורת הוסי- דות בג"ל. דהנה עניה של תורת הוסי- דות היא בתי יחידה וכמשי"ת (בשי"ת מיט כסל"ג) דלהיות שחסידות היא בתי יחידה, לכן היא נותנת חיות בכל ד' חלקי התורה, פשוט רמז דרוש סוד, שהם

בנוגע להקדושתו, שלא יבואו לידו נתי- תרין (ובענין זה אין נוגע התנאים דל- משהו וכ"ל).

והנה בנוגע לענייניו גאולת רבניו והקו"א הרי מובן, אשר ג' דברים אלו - נוגע לאדם העובד, היינו רבניו וזקניו אשר הוא נפדה בשלום. וזמנו שנתוב "כשקיימי' כפוסק פדה בשלום כ"י יצאוד בשלום", אשר הוא עצמו עסק בני עניינים אלו בהיותו במאסר (ולכן פעלה קריאתו) ועפ"י הוא נפדה בשלום.

וצריך להבין, אך ה"י שי"ד בהיותו במאסר העבודה ותפלה בצבור. לימוד התורה וכא"פ דעוסק שייר גם בהיותו במאסר, וגם עסק בגמיי' בהיותו במאסר ע"ד שאמר ה"ל, כש"י הו"ל לאכול, שהוא ה"ל לגמול חסד עם העלובה וע"י הוא גופי"ן אבל אין ה"י יכול להתפלל בצבור? והענין הוא כמו ש- מבאר כ"י אדמ"ל ה"צ"י: (שהשנה"י) הוא שנת המאה להסתלקת היל"א שלי) - דתפלה יחיד שהנביאים לו הוא כמו תפלה בצבור.

דנה ידוע פירוש רבני חזקוני בעל

מנע האסור דתיר, אבל איני יודע המצות, ולכן א"י וז"ל (כ"ל) 14) כ"י (משפטים כ"י) ו"א ל"י ח"ל חגי ע"ד בק"י. ויהי לשאר אמרי' י"א"ר קרבנות (חזקוני פ"ה ז').

- 15) וזהו ידוע לקיים חגי ע' ש"ל.
- 16) ע"ד מכו"ל ש"י פ"א י' (שנתו) בדיית - וכו' שנתו פ"י"ת וכו'. וע"ד גמ"ר דוד ח"ל מלמדת אשלים.
- 17) וק"ד פ"ל"י, ג. תתי פ"כ.
- 18) מלמדת (ח"ל ע' ד"ח).
- 19) שנת התש"כ - שנת א"ר"ת (מאמר י').
- 20) לק"ת תבוא מג טע"ד, ו"א"ה לק"ת ח"י שחת"י.
- 21) ויהי י"א, א. ושי'.
- 22) דוספה באורכה כפונטס עניה של תורת החסידות.

נים: תורה, אשר (בימינו) היא עיקר המעלה, אח"כ גמיי' שהיא למטה מתורה כ"י, ואח"כ תפלה, שהיא הכנה להנה- שכה דתורה וגמיי'.

אך עדיין צ"ל, שהרי התורה היא נצחית, דמזה מוכרח אשר הסדר בני עניינים אלו שהמאמר זה, מתאים הוא גם עכשיו, וי"ל ע"פ המבואר במא"ש - העל"ה יכול להגיע למעלה יותר מאשר בהמשכה, ולפ"י, תפלה שהיא העל"ה מלמדת, נדלה מעלה על תורה וגמיי'. ועפ"י יובן סדרן של ג' עניינים אלו גם עכשיו, שסדר זה הוא מלמטה למעלה: התורה - תורה, אח"כ גמיי', אשר (עכשיו) למעלה מתורה, ואח"כ תפלה, שצדקה מעלה על ההמשכה ותורה וגמיי', כ"י.

כ. וזה"ל מה שאומר כל העוסק ב"י שמדבר ע"ד אדם העוסק ולא בענין התורה גמיי' תפלה בצבור עצמם, והנה בעסק התורה גמיי' תפלה בצבור, שהם כללות ג' הקו"א, ישנם ב' עניינים: א) מה שנוגע להעולם, או אין נוגע, וא"ל ז"ל אויפסאן די עניינים של ג' הקו"א, שע"י יק"י דירה לו יתי' בתחומים. (ה"פ מה שנוגע להאדם העובד, או ער דארף טאן אין די ג' עניינים).

(ובדומה מה שנאמרת קדשים ישנם ב' עניינים) מורה לאכול הזבח, שמעוזה זו היא על האדם האוכל, ויש בה כמה תנאים (למשוה, לצדולתו, אינו חייב).

- 11) ע"י ע"י לק"ת דרשים לשי"ש סו"ה שובה ישראל השני.
- 12) ק"ת י"א, ח. ונתיים צ"א, א. ו"א"ה ש"ת ח"כ צ"כ ס"י ס' דחזק ומכ"ר ח"א.
- 13) וכו' יובן דברי החז"ן (ר"י חטא שבתי, מנחת מ"ת, א) שאמרת ח' אינה זכות וא"י לחטוא כ"כ א"י שאש"י גם לאכול ח' (כ"כ שמיכות ח"י) שם פ"י שתי ה"תם (צ"כ ב') - לפי שבאכל ח' רק

והענין הוא, דהנה כליות עבודת האדם היא בשתיים: העל"ה מלמטה למעלה והמשכה מלמעלה למטה. וזהו ההפרש בין תורה וגמיי' לתפלה, שתורה וגמיי' עניינים מלמעלה ותפלה עניינה העל"ה מלמעלה. והנה תפלה הכולנה היא לעשות לו יתי' דירה בתחת- ינים, המשכה מלמעלה על ידי התורה וגמיי', אלא שבכ"י שהתורה וגמיי' יתי' כדבעי, הוא ע"י פנימית ההעל"ה שב- תפלה.

ועפ"י יובן מה שמחלק ג' עניינים אלו לשתי חלקות ומה שמקדים תורה וגמיי' לתפלה, שבתחילה מדבר בענין הכולנה ותפלה המכוונת, שהיא המשכה שע"י תורה וגמיי', ואח"כ - בענין התכנה לות, והיא ההעל"ה ותפלה.

ובכל זה בתורה וגמיי' עצמם מקדים תורה לגמיי', אף שדירה בתחומים נעשה יותר ע"י גמיי' מאשר ע"י תורה (וכמשי"ת במ"א במעלת הצדקה) - נ"ס ס"פ על שכן סדרן במשך הזמן מבימה"ל לעסקי כ"י כ"י, וז"ל בתורה וגמיי' עצ- מם אמר"ל ח"ת כנגד כולם וגמיי' שא"י בואר באגוד"ק, אשר עכשיו עיקר ה- עבודה הוא בצדקה, הרי זהו עכשיו דוקא בעקבות משיחא שנפלה סוכת דוד עד בתי' רגלים ועקביים שהיא בתי' עש"י, אבל בימי ר"ש"ל (שהם אמרו כל העוסק כ"י) עיקר העבודה ה"י תלמוד תורה, כמבואר באגוד"ק שם.

- 7) ו"א"ה תתחבא נשא ט"ו. וע"ד. תתי רפ"י.
- 8) פ"ל"י.
- 9) מא"ה רפ"א.
- 10) תתי אגוד"ק ש"י.

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ראשון

היכל
תשיעי

קונטרס

חנוכה - תשנ"ב

מאת
בנר קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל שניאורסון
שניאורסאן
מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי
שנת חמשת אלפים שבע מאות חמשים ושתיים לבריאה
ה'י' תת"ש שנת נפלאות בכל
צד"ק שנה ל"ק אדמו"ר שליט"א

בחיי נר"י. ולכן הוּכַח להתיינת רשות
מלמעלה על הפצת המענונת, גילוי
יחידה דחורה, היתה עבודה רכינו הזמן
בבחי (יחידה) שלו, ובחי יחידה שלו
האירה בכל ג' הקוין חורה גמילות
חסדים ומפלה, שהם כללות עבודת ה-
אדם ועל ידי עבודה זו — גילוי היחידה
והתולותה בכל ג' הקוין — ניתנת הרשות
מלמעלה לגלות את המענונת, בחיי
יחידה דחורה, ושתאר ותכניס חיות
בכל ד' חלקי החורה, נר"י שבתורה,
עד לבחי נר"י שבועלים, עד לבחינה
היותר תחתונה שבועלים, עד אשר גם כח
הפועל בנפעל וגם הנפעל עצמו (בחי'
חוצה) יכיר וירגיש אשר אין עוד
מלאך.